CHANSON

POTRET PLOUILLIAU

Var ton : *Adieu, Pontrëo.*

M'am bije speret da gompren, evel a ineus fantazi,
Me a vije n'em implijet da zonet da gomposi
Eur c'himiat leun eus a c'hlac'har, grêt da gonscrivet yaouanc
O deus tennet ar billet ebars er blaves prezant.
Ebars er bla mil eis cant e'hoec'h, ar bemp a vis guengolo,
E zeo digueet adare eus a baros Plouillau
Tud yaouanq evit an arme, tud eus a re derrupla ;
Glac'haret ê oll ligne, p'o guelont o partia.
Da bartia gant an actif ne zeus qen nemet pêvar :
Ervoanic Jacob, eus ar bourg, ha Guiljan ar Meledar,
Ha Yannic Prat eus ar Goajou ha *Pipi an Aveant*;
Pêvar den eus a re vrava, corfou caer ha tud vaillant.
Ervoanic Jacob a lare en deiz-se d'e gamarad :
Emû a zo un devez trist hac a ra din calonad !

BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE

J 85

Opp. 402 B

Guelet va mam baour o vouela, ha va zad qèz desolet!
Va c'halonic ebars em c'breiz zo dija qazi rannet.
Calz a sonchfe dè, marteze, penos e yen ur poltron,
Em be aon rac un ten fuzuil pe rac ur vouled canon,
P'otramant aoun rac ar fatiq, o vale dre an hentchou,
Pe gousqet var ur guele can ebars er c'hordegardou.
Douguen va dillat var va chouq, va fuzuil ha va zabren,
Bale bemde a guêr da guêr dre ar fanq hac ar vouillen;
Ha goude e fin va beach rancout marteze campi,
Pe gousqet var an douar yen, pe otramant bivoaqi.
Tor o deus an neb a sonch se; ma c'halent lenn em c'halon
Evit guelet va bolonte ha va inclination;
Ma na fotfe nemet va goad, me en scuillfe tout joaüs
Evit souten hon Impalaër, un tad qer carantezus!
Piou na gombatfe qet hardi gant un Impalaër christen?
Ur gaus qer just hac e hini a zo facil da zouten,

Pa zomp memprou da Jesus-Christ, soudardet an Aviel,
Bugale da Zoue an Tad, templou d'ar Speret-Santel.
Arça eta, camaradet, qent quittat eus hor c'hontre,
Demp-ni da ilis Plouillau da suplia hon Doue
D'or preservi demeus goal chanç pa vezimp en armeou,
Ha da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor mamou,
Adieu dêc'h, Autron Sant Millau, patron eus ar baros-mâ;
Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da vouela :
Pedit Doue hac ar Verc'hes da gavet soign ac'hanomp,
Hac hon Æl-mad d'hor c'hunduo partout e lec'h ma zefomp.
Adieu, va mab, va esperanç, eme an tad dezolet;
Piou a gonsolo da dud paour goude ma vi partiet?
Pa viu accablet gant cosni, me vo clêvet o laret:
Ma vije va mab qèz er guêr, en dije va soulajet.
Clêvit ar vam o qimiadi ive digant e buguel :
Deus amâ c'hoas ma c'hambrassin ur vech qent eguet mervel;
Aben ma retorni d'ar guêr me vo êt eus ar bed-mâ

Deus amân etre va divrec'h evit ar vech diveza.
A guichen ar moment fatal ma c'heus tennet d'ar billet,
Bemnos vel ma fot din cousqet, me a seblant da velet
O tont eus eur gombat sanglant, var eur chariot blesset,
Pe tolet en eun hospital, gant an oll abandonet.
Ar soudard yaouanq contristet, c'hoas qent eguet partia,
Evit essât o c'honsoli a lavar, en eur vouela :
Tavit, va zad ha va mam baour, ha bevit en esperanç :
Doue, tad a visericord, a zo bras e brovidanç.
Goude ma vo fin d'ar brezel ha goneet ar victoar,
Gant graç Doue hac ar Verc'hes, e vezo fin d'ho clac'har ;
Evit merq eus hor vaillantis, gant lore deus hon tocon,
Ni a zistroyo prest d'ar guêr evit sec'hi ho taelou.
Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet,
Adieu d'hon oll anaoudeguez, ha qerent, ha mignonet :
Ha ma na memp qet ar boneur er bed-mâ d'en em velet,
Graç deomp ebars er barados assambles d'en em gavet.

FIN.

GUERZ

VAR SUJET DISTRO UN DEN YAOUANQ

PARTIET GANT AR GUENTA REQISITION.

Var ton : Va Flaneden zo caled.

POSTAIT oll, tud yaouanq, ha qemerit trua
Ouz ar blaneden bonner a buez var va bue;
Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,
Da zoulagi va foanniou, deut da voela varno.
Cetu deg vloas tremenet ma zòn bet contraignet
D'abandoni va c'herent, va douç, va mignonet,
Evit mouet d'ar brezel da zouguen an armo
E faveur al liberte voa promeiet d'am bro.
Abaoue qeit all amzer, n'alfen qet lavaret
Pet combat ha pet poanniou a meus me anduret.
Tri c'hant leo am separe eus va c'herent nesso,
Ha na meus bet diouto quêlou an distêra.
E creiz ar c'harnach bemde va buez exposet,
Unan demeus va diou vrec'h erfin a meus collet,
Hac evit oll recompanç e meus bet va c'honje,
Hep receo nep pansion da veva em c'houtre.
C'hoas laouen o tilezel servich ar Republiq,
N'en d'eo qet deut va speret da gompren er fatiq
Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober
Aroc guelet va zud qèz hac êruout er guêr.
Collet e meus ar gallout da rêi sicour d'am zad,
Hac o tivoeret va brec'h, n'allin mui labourat,
Brêma va zud am mago, pa m'eus-me choas ar chanç
M'o d'eus leve hac arc'hant ebars en abondanç.

Cetu me dija èru tostic demeus ar guêr ;
Gant ar joa ouz va güelet an oll a ray din cher.
Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,
Ha va mestrezic fidel, a vo oll ravisset.

Bonjour dêc'h, ô va c'hontre! eurus en em gavân
Gallout c'hoas ho contempli, dont da vervel amân.
Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet
O tostat demeus an ty el lec'h mon bet ganet.

Mes oc'h antreal enni, e zòn bet trubuillet,
Un den dianav din-me en deuz din lavaret :
Eruet fall oc'h amân ; sortiit va mignon ;
Ne mâ qet ar mestr er guêr, n'ho po qet aluzon.

Souezet bras o velet n'anaveyen hini
Touez quenliez personach a voa o rên en ty,
E meus-me prest respontet : ententit va rêson,
Me n'en don qet deut amâ da glasq an aluzon.

Clasq a ràn va c'herent qer er plaç m'ôn bet ganet ;
Al lec'h-mâ a zo dezo, amâ ôn bet maguet.
Lavarit din, me ho ped, pelêc'h en o c'havia :
Ne zelot netra qen din evit va c'hontantin.

An den-mâ a zo follet, int commancet crial :
N'en dê qet mab d'hor mestr-ni ; ret eo er chasseal.
Guëlet ho pije neuze eur vanden mevellien
O tiredec gant bizier dam chasseal souden.

O sortial gant glac'har ha beuzet em daelou,
Da glasq va zud elec'h all, pe clêvet ô c'hêlou,
En hent e zòn bet scèet vel gant eun tol curun,
Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Souden e meus rancontret va c'hoar ar yaouanqa,
Eur zac'hic staguet outi, o c'houlen e bara.
O clasq compren ar maleur varnomp-ni diguëzet,
Va speret zo bet troublet, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant! roit din hoc'h asistanç,
Roit din an netz da glêvet penos ho Providanç

E deveus bet permetet, evit ma c'hastia,
Na zomp-ni bet reduiset er stad an horrupla !
Va c'hoaric paour, me ho ped, soulajit va mizer ;
Hast bras a meus da glêvet qêlou deus va zad qer,
Hac eus ar vamic tener e deveus hor savet :
Mervel a ràn en defot o zerc'hel ambrasset.
Siouas dit, va breuric paour ! ne oufes qet compren
Peguen bras eo hor maleur, peguer bras hon anqeu...
Allas ! ouspen hor madou a renqomp divoeret :
Hor c'heren carantezus zo bet deomp ravisset.
En despet d'al lezennou grêt gant ar Republiq,
Hon tad voa chomet fidel d'an Iliz Catholiq,
Rac-se gant an tyrantet e zeo bet condaonet
Da bignat var ar chaffot vit beza dibennet.
Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,
Hac ive, prestic goude, siouas ! int bet guerzet.
Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,
Hor mam a zo bet neuze scòet gant ar maro.
Cessit, va c'hoar, da barlant ; cessit d'am dezoli,
Re a meus var an douar a dourmant hac anui,
Er moment mac'h esperen commanç beva eurus,
En em gavàn, va Doue ! moyoc'h muy maleurus.
Goude beza servichet ar Republiq ingrat,
E deus, d'am recompanci, guillotinet va zad,
Laqet va mam da vervel dre nerz an dizesper,
Ha güerzet va oll vadou ; n'em bo nemet mizer.
Diouz an tourmanchou garo a stourm ous va speret,
Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed !
Ar plac'h e deus captivet a bel va zantimant,
A zoulajo va hirvoud gant e c'homzou charmant.
Varzu ty va mestrezic e zàn gant esperanç
Caout en e fidelite remed eus va zouffranç :
Bonjour dêc'h, va rouanez, cetu me deut er vro :
Ancouêt eo va oll bouauiou, mar am c'harit alao.

Me zo Fanchic, ho mignon, distro eus ar brezel,
Hac a zo en peb amzer chommet dêc'h-u fidel.
Hemeus va oll garante ebars en hoc'h andret
E meus bremà esperanç beza recompancet.
Petra, paour qêz reuzeudic! clasqit-u em c'hever?
Biscoas ne meus ho qüelet, na deziret ober;
Biscoas ne meus ho caret, na birviqen n'er grào,
Ha cetu en bêr gomzou, ho setanç diveza.
Me zo an den maleurus, ne gafet qet e bar,
Mil guech milliguet an heur m'on deut var an douar!
Oll gouliou va c'halon zo nêve digoret,
O veza bet rebatet gant va muya caret.
Va mestrez ouz va güelet couezet en paourente,
Nijet e fromessaou, nijet e c'harante.
Esperanç va eurusted, allas! zo tremenet
Evel ma ra un ure en nôs dre hor speret.
An exempl-mà, tud yaouanq, a deu d'oc'h instrui
Pegueu dister ar bed-mà, leun a ingrateri;
Epad ma zoc'h pinvidiq, gant an oll oc'h caret;
Mes mar dro rod ar fortun... adieu ar mignonet
Petra ràn var an douar? collet va mam, va zad,
Va mestrez ha va madou, va brec'h da labourat:
O vervel pe o veva er c'hoad gant al loëned,
Rin guell eguet implori amà faus mignonet.
Er c'hoajou an tevalla o tont d'en em gozat,
Maguet vin gant va glachar, hac eus va daoulagad
E tiredo an daelou da drec'hi va zec'hed,
Betec ar moment eurus ma quittaïn ar bed.
En despet d'an injustiç, a eprouvàn hirio,
Me bedo a greiz calon evit boneur va brô:
O va Doue! deurvezit renta, dre ho puissanç,
Ar boneur, al liberte d'am brô guêr eus a Franç.

E. Montroulez, eus a Imprimeri Lédan.

BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE RENNES